

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Vt Christum Petrus amârit, & vicissim Christus Petrum. De beneficijs Dei
nobis collatis: de laude vitæ monasticæ: vt Christiani omnes agni esse
debeant, & de virtute obedientiæ, Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

T V
22

Idem.

S. Petrus & Paulus cur vno die vnoq; in loco ac sub vno tyranno passi sint. S. Maxim.

non solua honoramus vt martyres, sed & vt magistros patresq; martyrum veneramus, qui Ecclesiam Dei & celestis predicacionis doctrina, & p[er] sanguinis effusione fundarunt. Itemq; Beati Petrus & Paulus eminent inter vniuersos Apostolos, & peculiari quadam prerogatiua precellunt. Verumter ipsos quis cui preponatur incertum est. Puto enim illos aequales esse meritis, quia aequales sunt passione & simili eos fidei deuotione vixisse, quos simul videmus ad martyrij gloriam peruenisse. Non enim sine causa factum putemus, quod vna die, vno in loco, vnius tyranni tolerauere sententiam. Vna die passi sunt, vt ad Christum pariter peruenirent: vno in loco ne alteri Roma deesset: sub vno persecutore, vt equalis crudelitas vtrunq; constringeret. Dies ergo pro merito, locus pro gloria, persecutor decretus est pro virtute. Horum ait idem alibi, per vniuersum mundum hodie passio veneranda celebratur, horum hodie concursu laetissimo excolit Roma martyrium, & quorum dudum impia persecuta est sanguinem eorum, nunc peculiari deuota patrocinio gloriatur. Hec ille antiquus & insignis pontifex. Itaque dilectissimi tam sanctos, tam illustres, tam precellentes patres & patronos nostros ardentissime diligamus, studiosissime veneremur, quotidianis precibus ac pie deuotionis affectibus & officijs inuocemus, & eorum institutiones ac exempla sectemur, prestante Domino nostro Iesu Christo, qui viuat & regnat Deus in secula, Amen.

SERMO II. IN EODEM FESTO.

Vt Christum Petrus amavit, & vicissim Christus Petrum. De beneficijs Dei nobis collatis: de laude vitæ monastica: vt Christiani omnes agni esse debeant, & de virtute obedientie.

Dixit Iesus Simoni Petro: Simon Ioannis, dilige me plus his? Dicit ei: Etiam Domine, tu sis qui amas me. Dicit ei: Pascis agnos meos. Ioannis XXI. Tamquam charissimi non ignoraret Dominus præ cæteris se plus diligi à Petro, nihilominus percunctari ex eo voluit, vt & nobis id innotesceret. Planè multum dilexit B. Petrus Dominum Saluatorem. Vultis ne aliqua huius rei signa discere? Possunt ex pluribus obiter tria commemorari. Primum est, quod mox vocantem se Dominum Iesum relicto omnibus secutus est. Secundum, quod ex animo tempore passionis dixit ad Christum: Tecum paratus sum & in carcerem, & in mortem ire. Ex illo bonæ voluntatis seruire etiam extracto gladio amputauit deinde auriculam serui Dominum inuadens. Tertium, quod tam vehementer doluit se primum magistrum negasse, vt quo ad superuixit semper noctibus surgens, fleuerit illud peccatum suum, quod tantum non malicia, sed animi infirmitate admisserat. Fereur etiã quoties dulcissimè allocutionis Christi fuisset recordatus, non potuisse sibi à lachrymarum temperare præ nimia amoris dulcedine, atque ob id perpetuo suo in sinu sudarium tulisse, quo lachrymas tergeret, ita crebro ex oculis eius manantes, vt facies eius quasi adusta videretur.

Amoris B. Petri ad Christum argumenta triplicia que. Ioan. 1. Lucæ 22. Matth. 26. Marc. 14. Matth. 27. Lucæ 23.

S. Clemens Papa.

Amoris Christi ad B. Petrum argumenta sex que.

Sed quia Deus non potest non diligere diligentes ipsum, consequens est Petrum tam singulariter diligentem etiam vicissim à Christo haud vulgariet amatum esse. Quod quidem sex potest argumentis comprobari. Primum est quod

Matth. 16.
Ioan. 21.
Matth. 16.
Act. 13.

Act. 13.

Beneficia Dei
vri nobis ei-
us amorem
excitant.
Augustia.

Quare qua-
les que nos
Deus creauit.

Rom. 8.

Ioan. 17.

Vocatio ad fi-
dei Dei que
cognitionem
quantum sit
beneficium.

Rom. 1.
Vocari ad
monasticum
institutum
quam sit be-
neficiu mag-
nificum.
Aristot.

Exod. 13.
Deut. 4. 6 a.

quod Christus illum fecit Apostolorum caput. Alterum quod eum suum Vicarium & totius Ecclesie principem declarauit. Tertium, quod illi singulariter dedit clauis regni caelorum. Quartum, quod efficaciorum miraculorum gratiam illi prestitit, adeo vt ad vmbra corporis eius mortui excitarentur. Quintum quod predicationi eius magnam contulit virtutem, ita vt octo millia Iudaorum paulo post missum Spiritum sanctum conuerteret. Sextum quod passionem illius fecit gloriosam eo ipso, quod eum permisit ad sui exemplum crucifigi. Verum quid prodest charissimi, si Petrum nonerimus & feruenter amasse Dominum, & eximie charum fuisse Domino, nisi & nos arden- ter amare Christum studeamus, vt ab illo in idem multum amemur? Multa quidem sunt, quae nos ad Christi amorem prouocent, sed vt ait D. Augusti- nihil hoc a quo efficit, atque frequens & sedula beneficiorum Dei recorda- tio, ex quibus perspicue licet intelligi, quanto opere nos & amari & amari. Et quamuis infinita in nos sint Dei beneficia, tamen nobis pauca retulisse hoc loco sufficit. Primum illius beneficium est, quod nos creauit ad imaginem & similitudinem suam. Si quaeras cur id fecerit, non ob aliud sane quam pro- nimia bonitate sua, qua cupiebat nos suae beatitudinis participes efficere. Quales vero nos condidit? Certè admodum nobiles & illustres, & qui crea- turis cunctis dominaremur. O si perstitissemus in obedientia integra erga illum, quam felices modo essemus. At euerit sumus hortatu diaboli, & pro- prio consensu. Iam penitus actum erat de salute nostra. Non erat spes vlla redeundi ad pristinum statum. Itaque Deus misertus nostri, quasi in seipsum crudelis fuit, vt nobis parceret. Videbat ex nobis ipse nullum nobis restare auxilium vel consilium. Itaque Filium suum in similitudinem carnis peccati, vt ille omnis peccati expers immeritas daret poenas pro peccatis nostris. O Patris inestimabilem charitatem, o Filij incomparabilem obe- dientiam. Agnosce o homo quanti te fecerit Deus tuus, & vel iam nunc in- gratus esse desine. Vt tu viuas vita aeterna, mortis debitum pro te soluere non dedignatur. Dixit ipse Dominus in Euangelio: *Maiorem charitatem nemo habet, quam vi animam suam ponat quis pro amicis suis*, & tamen ipse maiori cha- ritate mortuus est etiam pro inimicis. Tertium beneficium est, quod voca- uit nos ad fidem & cognitionem nominis sui. Paruum ne hoc vobis dile- ctissimi beneficium videtur? Non est paruum, sed immensum. Potest id vel inde intelligi quod tam innumeros reliquit in densissima mentis caecitate, vt creaturae potius seruiant quam creatori, & dicant deos opera manuum suarum: quorum omnium certa damnatio est. Est & aliud eius eximium bene- ficium, quo nonnullos vocat ad aliquod institutum monasticum amplectendum. Paucis hoc contingit, praesertim his turbulentis temporibus, sed quanto paucioribus praestatur, tanto magis colligi potest esse haud vulgare Dei bene- ficium. Vt enim Aristot. in Ethicis ait, omnia preclara rara, laudabilia & pul- chra. Meministis vt olim ex Aegypto eduxerit Deus filios Israel, & quoties in veteri lege preceperit, vt essent memores tanti beneficii. Idem facit Deus, quando hodie certos quosdam electos suos ex hoc seculo nequam vocat ad vitam monasti- cam, quae sanctorum virorum testimonio velut quaedam paradysus terrestis est: esto quod quidam illic non bene viuunt: quod nihil illi vite derogat, quando etiam ne- mo propterea damnat matrimonium, quod multi sint adulteri. Potest adhuc

Parcere peccatis quâ sit Dei maximû beneficium.

Monastica vita quanta sit laude cõmendanda.

Lucæ 11.

Ioan. 12.

Pontifex Romanus cur munia detinet in alios.

aliud huic adferri non paruipendendum Dei beneficium, quod nobis tam benignè peperit multo tempore in peccatis nostris. O quam innumera tam cruciantur apud inferos, qui fortè nõ nisi vnum perpetrarunt peccatû mortiferum: & nos post plurima peccata adhuc pœnite ndi spacium habemus. Si vel semel peccassemus, iure nos creaturæ omnes persequi deberent. Cum enim cetera omnia, quæ Deus condidit, quâvis rationis expertia, tamen seruent ordinem & modum suum, homo rationalis contemnit æternæ leges Dei sui, nullis neque promissis, neque minis illius flexus. O magnam & inolerandam hominis ingratitude. Et quia hodie plerique derident eos qui monasticen amplectuntur, libet pauca in illius laudem hic commemorare. Certè charissimi non est vita monastica contemnenda. Si omnem scripturam sacrâ diligenter perspexeritis, inuenieris eos qui hodie monachi vocantur, multa exempla, multasq; scripturæ sententias pro ipsis facientes habere. Imo verò non contemnendæ autoritatis patres libere asseuerant profusionem monasticam baptisimæ virtutem habere, ita vt hominem prioris libere à culpa & pœna, si tamen ritè fiat. Si enim vt Dominus ait, elemosynam danti omnia munda sunt: & vt Theologi dicunt, posset quis tantas prælatæ elemosynas, vt peccatis omnibus & pœnis absolueretur, cur non id multo magis assequatur is, qui sese & omnia sua dedit & offert Deo? Itemq; si is qui martyrij causa pro Christo & iustitia mortem excipit, totus sic liber ab omni culpa & pœna cur non etiam id obtineat monachus, qui ob Christi mortem amplectitur spiritalè, & longos ac acerbos multos fert dolores scripturæ & propriam mortificando voluntatem? Vnde etiam nulla solet alicui pœnitentiæ multa grauior irrogari, quam vt sese in cœnobium aliquod recipiat. Possunt autem, quibus Deus eam donauit gratiam, vt monasticen amplecterentur, merito de tanto beneficio gratulari, cum ob multas alias causas, ut etiã, quod vt sancti patres argumentis certis probant quoties se gaudent cœnobiu perisse, & Deo seruituros obtulisse, integram consequuntur veniã peccatorum, si se peccasse doleant. Nõ ergo deridendi sunt, sed laudandi, qui contemptis mundi vanitatibus, totos se conferunt ad seruiendum Deo. Atq; his interim non nihil extra ordinem dicitis, ad Apostolum Petru reuertamur. Audiistis iam ante quantum is Christu dilexerit, & quantum illum Christus amaret. Superest, vt & hic audia is, vt Christus illi oues suas pascendû commiserit. Vt enim ex sermonis huius themate aduertere potuistis, Christus illu oues suas pascere iussit. Non enim voluit pius Dominus ex hoc modo abiturus gregem suum penitus desolatam relinquere, sed sui loco aliu præfecit rectorem & pastore, nempe S. Petrum Apost. dicens illi: Pasce agnos meos. Quod licet soli dictum sit Petro tanquam vniuersæ Ecclesiæ præcipuo pastori, cuius etiam potestate funguntur, quotquot illi legitime succedunt. Rom. Pont. tamen etiam cui libet prælato cura incumbit gregè sibi creditum pascendi. Cum enim non possit vnus Rom. Antistes omnibus satis facere, curæ suæ partè multis alijs communicauit, quibus singulis dicit Christus, Pasce agnos meos, id est, habeto curam populi mei tibi commisi. Quod autem Dominus dicit, Pasce agnos meos, hoc vtriq; vult intelligi, vt Christiani omnes, qui tamen ad ipsius ouile velint pertinere, sint agni, id est, simplices, mansueti, innocetes, instar agnorum tractabiles, sine clamore & murmuratione.

sine invidia & mordacitate (non enim mordent agni pastoris manum) sine calcitracione, sine elatione & proteruita. Atque utinam nos charissimi tales agni simus. Si quidem eiusmodi Christus nos esse voluit, quando ait praelatis nostris: Pasce agnos meos. Non dixit: Pasce vitulos meos, pasce lupos meos, pasce porcos meos. Non enim id genus hominum, qui horum animantium habent mores, Christus suis vicarijs pascendos commisit, ut tales permanerent, sed ut oves fiant. Itaque etsi tales quandoq; feruntur, ideo fit, ut politici malis moribus, in numerum agnorum transeant, id est, ex malis boni fiant. Quod si nolint, arceudi sunt & excludendi ab agnorum consortio, ne illos perdant. Per vitulos, qui insolentes sunt, nec fraxum patiuntur, nec ligari se sustinent, sed curstant, & saltant, & clamitant, possunt accipi homines immorigeri, dissoluti, inquieti, qui frenum obediētię ferre nolunt, nec suis obtemperare praelatis, sed rupto sanctę obediētię chamo, quo duci debuissent ad aternę pascua felicitatis, instar vitulorum currunt precipites quocunq; illos propria ducit voluntas: nec nisi vi quadam & poenarum formidine ad praelati voluntatem flecti possunt. Qui si tales perseverent, tandem boues & tauri, vbi cornua creuerint, efficiuntur, omnibus intolerabiles & intractabiles. Per lupos intel ligamus homines iracundos, vindię cupidos, detractionis libidini deditos, discordię semina spargere paratos, rebelles, & velut canes latrantes. Lupi enim sunt canes sylvestres. Tales pascere molestissimum est. Et quamuis vni eiusmodi sæpe maior cura, quam centum alijs impendatur, tamen plerumq; labor est superuacaneus, quia licet foris quandoq; ovinā sumant pellem, tamen intus lupi ingenium permanet, atq; eo ipso multo sunt perniciosiores, quam si manifesto sese proderent. Istos omnino expedit à grege Dominico remoueri. Porci deniq; illos significant, qui ad bona opera, & ad quę obligati sunt, quęq; ad Dei spectant honorem, pigri ac delinquentes sunt, & somnum ac carnis delicias amant, scēdisq; cogitationibus & factis ut porci sese inquinant. Sed his prætermisissis (non enim volumus horum studia imitari) ad oves redeamus. In veteri lege agni præcipuē erāt hostiæ quę Domino offerebātur. Et nos charissimi, qui diabolo & pompis eius abrenunciavimus in baptismo, debemus modis omnibus esse agni, ut simus gratū Deo sacrificium. Habent agni quamuis irrationalis pecudes, proprietates quasdam suas quas etiam hominem imitari deceat. Agnus animal est mansuetū, humile, patientissimum, & irę prorsus expers. Id sanè maxime nos imitari conuenit, quando & Apostolus dicit: *Seruum Dei nō oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes.* Quod si qui nos affligant, non moueamur, quandoquidem tales nobis præbent proficiendi materiam, multo magis, quam qui palpant, aut laudant nos. Ira quatuor habet gradus. Primus est in corde: alter in facie: tertius in lingua: quartus in factis. Ad hoc vitium reprimendum multū valet, ut dum quis eo se accensum sentit, linguam frænet penitus, donec cesset ignis pestilens. Si enim nullum habeat ignis spiramen, facile sua sponte extinguitur. Attamen notandum hic est, iram, quatenus est passio naturalis, & motus quidam rationem præueniens, non esse peccatum, si ratione cohibeatur, ne voluntate, aut locutione, vel facto ad peccatum erumpat. Et eiusmodi motus primus vitari vix potest, præsertim à Cholericis, qui sunt ad

Vi tulli quoniam in ylluce ecclesiæ fandi fiat.

Boues & tauri qui in myrice dicitur.

Lupis quoniam similes sunt homines.

Porcis quoniam homines significantur.

Exod. 12. Leuit. 1. 12. Num. 7. 28.

Agnorum proprietates bonæ quę sunt.

2. Tim. 2.

Ira gradus quatuor qui.

Ira quando fit peccatum.

k k k iram fa-

iram faciles. Deinde agnus matrem suam etiam inter mille oves nullo negotio agnoscit. Sic & Christiani debent agnoscere superiores suos, qui quotenus eos reprehendunt, docent, regunt, pascunt, sunt patres eorum: quotenus eos consolantur, eis blandiuntur, & pietate quadam eos trahunt & inuarias remittunt, matres sunt. Itaque debemus prelati nostris, tanquam spiritalibus parentibus honorem & reuerentiam exhibere, qualescumque etiam sint, adeo ut etiam sublimiter, & bene de illis sentiamus, si non ob vitium meritum, si forte manifestè mali sint, tamen propter officium, quando & Christus illis dicit: *Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit.* Atque sine his duobus, puta dilectione & reuerentia erga prelatum, non potest esse vera & sincera obedientia, ex qua tamen precipue pendet tota salus nostra: sed obedientia inter virtutes morales precipuum tenet locum: & quicquid sit obedientia, duplex habet meritum: vnum ex ipsa actione, alterum ex virtute obedientie. Fit sæpius, ut minus bonum si fiat ex obedientia, longè acceptius Deo, maiori bono ex propria voluntate peracto. Vnde haud mediocriter præstatur cõsolatio illis, qui monasticum sunt professi institutum, quibusdo quicquid agunt nisi sit ex se malum, etiam si alioqui indifferens sit, propter obedientiam faciant, meritum inde acquirant, puta, si comedant, bibant, dormiant, &c. Sed & Christiani omnes quicquid faciunt boni, amittunt mali, eo semper referre debent, ut diuinæ obediant voluntati. Est autem duplex obedientia. Vna necessitatis, qua quis vel natura, vel consuetudinis lege obtemperare habet, ut seruus domino, filius patri: Et hæc habet quidem meritum suum, si rectè & ordine fiat: altera est voluntaria, qua quis ultra siue ipsi Deo, siue prelato propter Deum morem gerit. Hæc magis meriti apud Deum, & de illa dicitur 1. Reg. 15. Melior est obedientia, quam victimæ. Porro obedientie meritum in prosperis sæpè minuitur ex propria voluntatis desiderio: ut si cui aliquod officium publicum, quod illi honori possit esse vel quæstui, imponatur, tãto minus inde habet meriti, quãto magis ipse eo aspirat ex propria voluntate, quæ in talibus minima esse debet. Aduersus autem quanto plus accedit propria voluntatis assensus, tanto est magis meritoria obedientia: ut si cui iniungatur ieiunium, & ille ex deuotione valde cupiat ieiunare. Ad obedientiam, sine qua nullus poterit saluus fieri, prouocare nos potest, & debet, quod Omnipotens Deus sæpenumero horribili vindicta castigauit inobedientes. Probat id Luciferi, & complicitate eterna damnatio, Adæ & Euzæ ex paradiso expulsio & totius humani generis calamitas inde secuta. Vxor is Loth in statuum conuersio. Saulis à regni sedis deturbatio, prophetæ illius, qui contra præceptum Domini comedit panem in Bethel, à leone præfocatio, & alia scripturæ exempla, ut cetera committam, quæ à sanctis patribus passim commemorantur. Maximè verò commouere, debet quemlibet Christianum quod ipse filius Dei non solum Deo Patri, sed & Virgini matri, & patri putantio, multis quæ alijs libentissimè obediuit. Cuius exemplo permoti multi sancti homines, noluerunt propria voluntatis gaudere libertate, sed alterius arbitrio se regendos commiserunt. Denique S. Patres nostri & Apostoli Petrus & Paulus, quibus hic dies factus est, sanguinem suum fundere, & innumera perpeti aduersa maluerunt, quàm à Dei obedientia discedere. Itaque & nos dilectissimi castigemus corda nostra

Agnus ut matrem suam agnoscat.

Prelati quando honorandi sunt.

Luc. 10.

Obedientia ut meritum habeat duplex.

Monachus ut semper mereri possit.

Obedientia duplex quæ.

Meritum obedientie quomodo vel minus vel crescat.

In obedientiam ut Deus semper puniatur.

Isaia 14. Genes. 3. 1. Reg. 15. 2. Reg. 15.

1. Reg. 1.

T. V. 22

stra in obedientia charitatis, ut simus veri agni & oues Christi, & ab illo agnosci mereamur. Ambulemus semper sub obedientia cum amore & reuerentia erga prelatos nostros, cum mansuetudine & patientia erga proximos, & equals, cum bono exemplo erga mortales omnes, ut in extremo die cum ouibus collocemur à dextris filij Dei, cui est cum Patre & Spiritu sancto honor & gloria in secula seculorum, Amen.

IN SOLENNITATE VISITATIONIS BEATISSIMÆ SEMPER VIRGINIS MARIE: Epistolam cum sua Paraphrasi quare in Festo Conceptionis eiusdem Beatae Virginis Mariae.

EXEGESIS EVANGELII IN EODEM FESTO.

Luca primo.

Frequenter Ecclesia Catholica memoriam celebrat matris Dei, honorante filio Dei matrem suam. Nectamen quantumcunque illi impendat pio venerationis, dignè se eam laudare, aut pro meritis extollere posse putat Ecclesia. Quis enim dignis vehere laudibus possit matrem Omnipotentis Dei? Sed satis facit deuotioni suæ, colens eam per quam se suscepisse nouit redemptorem atque seruatorem suum. Atque hoc ipsum pijs omnibus non solum non molestum, sed suaue & iucundum est, identidem scilicet honorare virginem tam beatam, quamuis impios hæreticos id torqueat, putantes derogari filio, quod matri impenditur. Sed nos dilectissimi quantum possumus in matris Dei laudibus perseueremus, certi id gratissimum esse Deo, qui intantum hanc sacratissimam dilexit virginem, ut nulla omnino creatura illi vlla ratione possit comparari. Cuius rei certissima documenta sunt, quod Deus Pater æternus vnigenitum Filium suum verum quoque huius Virginis Filium esse voluit, quod eam in singularem elegit sponfam suam, atque adeo præ creaturis omnibus eam honorauit, ut cuncti etiam triumphantis Ecclesie ciues eam iure fateantur dominam, reginam, ac imperatricem suam, utpote Dei ac creatoris sui matrem. Quod etiam Filius Dei non modo per gratiarum charismata, per illuminationem, dilectionem atque familiaritatem externam, sed etiam per naturalem quædam, ut sic dicam, identitatem se illi coniunxit, de illius substantia sibi corpus assumens. Quod denique Spiritus sanctus mentem eiusdem sacratissimæ virginis tam perfecte sibi conformauit, ut nunquam aliquid voluerit, appetierit, egerit aut omiserit, quod Deo displiceret: sed in omnibus ita se gesserit, ut voluit Spiritus sanctus. Quæ tanta sunt incomparabilis erga ipsam amoris totius adorandæ Trinitatis argumenta, ut ambigi nullo modo possit, quin illi fuerit semper longè charissima, atque ea re velit eam quoque nobis esse charissimam, & modis omnibus præ coli & honorari à nobis. Non ergo timeamus, ne sit in iniuriam Dei, si matrem illius veneremur, certi hanc esse illius voluntatem. At nunc ad Euangelium veniamus, quo describitur causa solennitatis hodiernæ, nempe visitatio matris virginis, quando perrexit ad S. Elizabeth salutandam. At ergo S. Lucas Euangelista:

Beata virgo
Maria cur ab
omnibus ho-
norari debe-
at.

kkk 2

Exur-